

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2013 r.

w sprawie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r.

Na podstawie art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W 2014 r. wysokość zwiększenia, o którym mowa w art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustala się na poziomie 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 205, poz. 1365, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240.

UZASADNIENIE

Świadczenia emerytalno-rentowe podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca.

Rozporządzenie ustala wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. Podstawą prawną rozporządzenia jest art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.).

Wskaźnik waloryzacji emerytur i rent to średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększony o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

Zwiększenie wskaźnika waloryzacji emerytur i rent, w części dotyczącej realnego wzrostu płac, jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, przeprowadzanych w czerwcu, w roku poprzedzającym waloryzację.

W razie niezgodnienia stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w sprawie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym, Rada Ministrów ma obowiązek określić w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokość tego zwiększenia, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok następny.

W dniu 24 czerwca br. odbyło się wspólne posiedzenie Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych oraz ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, podczas którego odbyły się negocjacje w sprawie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r.

Strona rządowa, zgodnie z przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 11 czerwca 2013 r. *Propozycją zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r.*, biorąc pod uwagę:

- 1) bardzo trudną sytuację finansów publicznych, w tym Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) potrzebę podejmowania działań zmierzających do wyhamowania tempa wzrostu wydatków sztywnych budżetu państwa,

- 3) cel realizowanej obecnie polityki rządu, którym jest ograniczanie nadmiernego deficytu budżetu państwa poprzez oszczędną konstrukcję finansów państwa po stronie wydatkowej

zapropowała Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych pozostawienie zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. na ustawowym minimum wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r.

Przedstawiciele związków zawodowych nie zgodzili się z przedstawioną propozycją uważając, że wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. powinna kształtować się na poziomie 50% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r.

Strona rządowa została poparta przez Konfederację Lewiatan.

Tym samym, partnerzy społeczni w trakcie posiedzenia Zespołów nie uzgodnili zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r.

Do uzgodnienia przedmiotowego zwiększenia nie doszło również w dniu 26 czerwca 2013 r. podczas Plenarnego Posiedzenia Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

W związku z niezgodnieniem, w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. Rada Ministrów, biorąc pod uwagę informacje o prognozowanych wielkościach makroekonomicznych, w tym wielkość wskaźnika inflacji, stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2014, ustala wysokość zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. na minimalnym ustawowym poziomie wynoszącym 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wejście w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia wynika z ustawowego obowiązku określenia przez Radę Ministrów w terminie 21 dni od dnia zakończenia negocjacji, w drodze rozporządzenia, wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2014 r. Termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego oraz jest zgodny z zasadą przyzwoitej legislacji, gdyż nie nakłada nowych obowiązków na jego adresatów.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W trybie tej ustawy nie wpłynęły zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektowanym rozporządzeniem.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie.

Proponowana zmiana dotyczy świadczeniobiorców pobierających emerytury i renty przed dniem 1 marca 2014 r. oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Konsultacje społeczne.

Konsultacje społeczne odbyły się w ramach negocjacji dotyczących zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia – w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w dniu 24 i 26 czerwca 2013 r.

Strony nie uzgodniły wysokości przedmiotowego zwiększenia.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki, w tym przedsiębiorczość oraz na sytuację i rozwój regionalny.

W związku z bardzo trudną sytuacją finansową systemu ubezpieczeń społecznych, każda waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych powoduje zaangażowanie budżetu państwa w finansowanie emerytur, a jakakolwiek decyzja dotycząca wzrostu wydatków w tym zakresie, oznacza wzrost zaciągniętych przez budżet państwa trwałych zobowiązań.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia zapobiegnie dalszemu wzrostowi wydatków na waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych ze środków budżetu państwa.

Podkreślić należy, że każde zwiększenie wskaźnika waloryzacji o 0,1 pkt procentowego to dodatkowy koszt w skali 10 miesięcy 2014 r. w kwocie ok. 166 mln zł.

Przy prognozie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów w 2013 r. na poziomie 101,9% i prognozie realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2013 r. wynoszącej 1,2% (20% realnego wzrostu wynagrodzeń w 2013 r. – 0,24%) – prognozowany wskaźnik waloryzacji w 2014 r. kształtuje się na poziomie 102,14%.

Łączny koszt waloryzacji przy tym wskaźniku szacowany jest na kwotę około 3,56 mld zł w skali 10 miesięcy 2014 r.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na:

- 1) budżety jednostek samorządu terytorialnego,
- 2) rynek pracy,
- 3) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.